

Pracoviště „Laboratoř NMR pevného stavu“

Společná laboratoř Ústavu makromolekulární chemie AV ČR, v.v.i. a Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v.v.i. (v budově ÚMCH v Praze 6)

Mgr. Jiří Dědeček, CSc. (oddělení struktury a dynamiky v katalýze)

T.: 266053767; jiri.dedecek@jh-inst.cas.cz

Přístrojové vybavení:

NMR spektrometr pevné fáze Bruker Avance 500MHz WB/US s 4 a 2,5 mm CP/MAS a 4 mm CP/MAS X/Y/H sondou. CP/MAS sondy pro měření NMR spekter při rotaci pod magickým úhlem pro širokou řadu jader od ^{15}N do ^{31}P . CP/MAS X/Y/H sonda navrch umožňuje korelační experimenty mezi ^{15}N a ^{13}C a ^{27}Al a ^{29}Si jádry. 4 mm sondy umožňují maximální rotaci frekvencí ca. 18 kHz, 2,5 mm sonda ca. 32 kHz. Uvedené vybavení je vhodné pro realizaci řady experimentů NMR spektroskopie vysokého rozlišení v pevné fázi (např. korelační experimenty, dvojitá krosopolarizace), a to i pro kvadrupolární jádra.

Krátký popis zaměření laboratoře:

NMR představuje velmi účinný nástroj lokální strukturní analýzy. Toho využívá výzkumný program laboratoře, který je v oblasti fyzikální chemie zaměřen třemi směry. Prvním je studium lokalizace a distribuce hliníku (a dalších heteroatomů) v zeolitických hlinitokřemičitanových maticích, kdy ^{27}Al a ^{29}Si MAS NMR spektroskopie představuje jednu z klíčových analytických metod. Zeolitické matrice představují vysoce uspořádané materiály s řadou aplikací od adsorpce a separace přes katalýzu až po optoelektroniku. Distribuce hliníku v těchto maticích představuje jeden z klíčových parametrů kontrolujících jejich vlastnosti. V laboratoři byly vyvinuty postupy pro řízení lokální hustoty hliníku v zeolitu umožňující např. optimalizaci katalyzátorů pro odstraňování oxidů dusíku ze spalin.

Druhým směrem, úzce propojeným s předchozím je studium lokalizace a distribuce kationtů zavedených do mikroporézních (zeolitických) a mezoporézních hlinitokřemičitanových matic. Tyto kationty hrají roli adsorpčních nebo katalytických center a jejich chování je dáno uspořádáním jejich blízkého okolí. MAS NMR spektroskopie představuje jeden z nástrojů umožňujících popsat koordinaci, polohu a distribuci řady kationtů v zeolitických maticích a studovat tak vztah mezi jejich koordinací, lokalizací a chováním na atomární úrovni.

Třetím směrem je strukturní analýza pevných anorganických látek, kdy laboratoř slouží jako servisní centrum využívané i jinými pracovišti.

